

Київський університет імені Бориса Грінченка

Факультет економіки та управління

(назва інституту, факультету, коледжу)

Кафедра фінансів

(назва кафедри, циклової комісії)

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Проректор з науково-методичної та
навчальної роботи

(Жильцов О.Б.)

2022 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ФІНАНСОВЕ ПОСЕРЕДНИЦТВО

(повна назва навчальної дисципліни за навчальним планом)

для студентів

спеціальності 072 “Фінанси, банківська справа та страхування”

(шифр і назва спеціальності)

освітнього рівня

другого (магістерського)

(назва освітнього рівня, ОКР)

освітньої програми

072.00.01 “Фінанси і кредит”

(шифр і назва освітньої програми)

Київ – 2022

КИЇВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА
Ідентифікаційний код 02136554
Начальник відділу
моніторингу якості освіти

Програма № 2169/22
Жильцов
(підпис) (прізвище, ініціали)

« » 2022 р.

Розробник:

доктор економічних наук, професор, професор кафедри фінансів
Рамський Андрій Юрійович

Викладач:

доктор економічних наук, професор, професор кафедри фінансів
Рамський Андрій Юрійович

Робочу програму розглянуто і затверджено на засіданні кафедри фінансів
Протокол від 01.09.2022 р. № 1

Завідувач кафедри _____ (підпис) _____ (Соновська О.О.)

Робочу програму погоджено з гарантом освітньої програми (керівником освітньої програми 072 “Фінанси, банківська справа та страхування”)
(назва освітньої програми)

Керівник освітньої програми _____ (підпис) _____ (Рамський А.Ю.)

Робочу програму перевірено
01.09.2022 р.

Заступник директора/декана _____ (підпис) _____ (Казак О.О.)

Пролонговано:

на 20____/20____ н.р. _____ (ПІБ), «____» 20____ р., протокол № _____

на 20____/20____ н.р. _____ (ПІБ), «____» 20____ р., протокол № _____

на 20____/20____ н.р. _____ (ПІБ), «____» 20____ р., протокол № _____

на 20____/20____ н.р. _____ (ПІБ), «____» 20____ р., протокол № _____

Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Характеристика дисципліни за формами навчання
	денна
Вид дисципліни	Вибіркова
Мова викладання, навчання та оцінювання	українська
Загальний обсяг кредитів / годин	5/150
Курс	2
Семестр	3
Кількість змістових модулів з розподілом:	5
Обсяг кредитів	5
Обсяг годин, в тому числі:	150
Аудиторні	40 (20 л/20 п)
Модульний контроль	10
Семестровий контроль	
Самостійна робота	100
Форма семестрового контролю	Залік

Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою вивчення дисципліни є надання магістрам знань щодо суттєвих аспектів діяльності у сфері фінансового посередництва та фінансового інвестування, які дозволяють отримати високий рівень кваліфікації та практичних навичок для забезпечення майбутнім випускникам конкурентних переваг на ринку праці.

Завданнями дисципліни є засвоєння студентами знань щодо:

значення фінансового посередництва для економіки в цілому; функцій фінансового посередництва як окремої сфери економічної діяльності; завдань, які виконують фінансові посередники в процесі своєї діяльності;

складу та структури середовища, у рамках якого здійснюють свою діяльність фінансові посередники (інвестиційного середовища), а також місця і ролі фінансових посередників на ринку фінансового інвестування;

інституційно-правових засад функціонування фінансових посередників, у першу чергу таких груп фінансових посередників, як договірні ощадні інститути та інвестиційні посередники;

особливостей формування ресурсної бази та напрямів інвестування залучених ресурсів фінансовими посередниками;

теоретичних основ фінансового посередництва та портфельного інвестування у фінансовій сфері;

змісту інвестиційного процесу та його основних етапів (зокрема таких етапів, як розробка інвестиційної політики, аналіз ринку цінних паперів, формування та перегляд інвестиційного портфеля, аналіз його ефективності);

визначення фінансових результатів діяльності фінансових посередників і особливостей їх оподаткування.

Студенти після засвоєння програми дисципліни повинні

знати:

інвестиційну політику фінансових посередників відповідно до принципів диверсифікації та ліквідності;

вигоди та втрати від переформування портфеля цінних паперів;

математичний інструментарій портфельних теорій з метою формування та перетворення інвестиційного портфеля;

інвестиційні мотиви неінституційних інвесторів (власників індивідуальних заощаджень) з метою підвищення ефективності їх розміщення;

питання інвестиційного менеджменту при застосуванні зовнішньої та внутрішньої форми управління;

організацію активного та пасивного управління інвестиційним портфелем;

організацію інвестиційного процесу фінансовими посередниками;

проведення формування та перегляду портфеля цінних паперів;

інформаційне забезпечення фінансового посередництва;

управління активами різних типів фінансових посередників (договірні ощадні інститути, депозитні інститути, інвестиційні посередники);

оцінку впливу інвестиційного середовища та його елементів на поточний стан та перспективи інвестиційної політики;

вміти:

визначати допустимі параметри дохідності та ризику під час розробки та перегляду інвестиційної політики;

оцінювати ефективність управління цінними паперами та інвестиційним портфелем;

визначати доцільність проведення реструктуризації інвестиційного портфеля з урахуванням потенційних витрат;

аналізувати результати діяльності фінансових посередників, їх доходи та витрати;

розробляти та обґрунтовувати інвестиційну політику для фінансового посередника;

систематизувати та проводити подальше дослідження проблем державного регулювання діяльності фінансових посередників;

систематизувати та проводити подальше дослідження проблем і перспектив розвитку інвестиційної діяльності різних типів фінансових посередників;

досліджувати структуру фінансового посередництва та характер економічного розвитку країни;

проводити дослідження проблем фінансування та збереження пенсійних накопичень у системі недержавного пенсійного забезпечення;

виконувати дослідження з актуальних питань дисципліни “Фінансове посередництво” та брати участь у конференціях.

Програмні компетентності

володіти загальними компетенціями такими як:

ЗК1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК3. Здатність проведення досліджень на відповідному рівні.

ЗК4. Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.

володіти спеціальними (фахові, предметні) компетенціями такими як:

СК1. Здатність використовувати фундаментальні закономірності розвитку фінансів, банківської справи та страхування у поєднанні з дослідницькими і управлінськими інструментами для здійснення професійної та наукової діяльності.

СК2. Здатність використовувати теоретичний та методичний інструментарій для діагностики і моделювання фінансової діяльності суб'єктів господарювання.

СК3. Здатність застосовувати управлінські навички у сфері фінансів, банківської справи та страхування.

СК6. Здатність застосовувати міждисциплінарні підходи при розв'язанні складних задач і проблем у сфері фінансів, банківської справи та страхування.

СК7. Здатність до пошуку, використання та інтерпретації інформації, необхідної для вирішення професійних і наукових завдань в сфері фінансів, банківської справи та страхування.

СК8. Здатність застосовувати інноваційні підходи в сфері фінансів, банківської справи та страхування.

нормативний зміст підготовки здобувачів вищої освіти, сформульований у термінах результатів навчання, серед чого:

ПР02. Знати на рівні новітніх досягнень основні концепції і методології наукового пізнання у сфері фінансів, банківської справи та страхування.

РН08. Вміти застосовувати інноваційні підходи у сфері фінансів, банківської справи та страхування та управляти ними.

РН13. Оцінювати ступінь складності завдань при плануванні діяльності та опрацюванні її результатів.

Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин					
	денна форма					
	Усього	у тому числі				
л.		пр.	м.к.	інд.	с.р.	
<u>Змістовний модуль 1.</u>						
Тема 1. Концептуальні основи діяльності фінансових посередників	14	2	2	-	-	10
Тема 2. Місце фінансових посередників на ринку фінансових інвестицій	14	2	2	-	-	10
Разом за змістовим модулем 1	30	4	4	2	0	20
<u>Змістовний модуль 2.</u>						
Тема 3. Математичний апарат і методичний інструментарій діяльності фінансових посередників	14	2	2	-	-	10
Тема 4. Банк як суб'єкт фінансового посередництва	14	2	2	-	-	10
Разом за змістовим модулем 2	30	4	4	2	0	20
<u>Змістовний модуль 3.</u>						
Тема 5. Інвестиційні установи як суб'єкти фінансового посередництва	14	2	2	-	-	10
Тема 6. Фондова біржа як суб'єкт фінансового посередництва	14	2	2	-	-	10
Разом за змістовим модулем 3	30	4	4	2	0	20
<u>Змістовний модуль 4.</u>						
Тема 7. Фінансове посередництво на валютному ринку Forex	14	2	2	-	-	10
Тема 8. Договірні ощадні інститути як суб'єкти фінансового посередництва	14	2	2	-	-	10
Разом за змістовим модулем 4	30	4	4	2	0	20
<u>Змістовний модуль 5.</u>						
Тема 9. Концепція аутсорсингу і вузькопрофільних фінансових посередників	14	2	2	-	-	10
Тема 10. Інші послуги сучасних фінансових посередників	14	2	2	-	-	10
Разом за змістовим модулем 5	30	4	4	2	0	20
Усього годин	150	20	20	10	0	100

Програма навчальної дисципліни

Змістовний модуль 1.

Тема 1. Концептуальні основи діяльності фінансових посередників

Поняття фінансового посередництва. Функції фінансового посередництва. Структура фінансового ринку. Класифікація фінансових посередників, виходячи з особливостей їх функціонування.

Тема 2. Місце фінансових посередників на ринку фінансових інвестицій

Фінансові інструменти та їх класифікація. Поняття інституційних інвесторів та їх місце на сучасних фінансових ринках. Заощадження населення—визначальний фактор розвитку фінансового посередництва. Конкуренція у сфері фінансового посередництва та інституційна диверсифікація. Вплив типу фінансової системи країни на структуру фінансового посередництва.

Змістовний модуль 2.

Тема 3. Математичний апарат і методичний інструментарій діяльності фінансових посередників

Час як фактор у фінансових розрахунках. Види потоків платежів та їх основні параметри. Методи урахування податків і інфляції. Криві доходності інвестицій

Тема 4 Банк як суб'єкт фінансового посередництва

Роль банківської системи у сфері фінансових послуг. Функції сучасного комерційного банку. Класифікація комерційних банків за видами фінансових операцій. Моделі управління діяльністю банку як фінансового посередника

Змістовний модуль 3.

Тема 5. Інвестиційні установи як суб'єкти фінансового посередництва

Поняття інвестиційного ринку і характеристика його видів. Учасники інвестиційного ринку та їх функції. Управління діяльністю інститутів спільного інвестування. Оперативне управління портфелем фінансових інвестицій

Тема 6. Фондова біржа як суб'єкт фінансового посередництва

Роль і функції бірж у ринковій економіці. Організація біржової інфраструктури. Учасники біржових торгів і загальна характеристика суб'єктів біржового посередництва. Основи фундаментального і технічного аналізу як запорука успішної діяльності біржового посередника

Змістовний модуль 4.

Тема 7. Фінансове посередництво на валютному ринку Forex

Основні принципи роботи і типи угод на ринку FOREX. Сутність маржинальної торгівлі і розрахунок прибутку трейдера. Психологія FOREX. Основи фундаментального і технічного аналізу як запорука успішної діяльності валютного трейдера. Робота на ринку Forex за допомогою сучасних технічних засобів (Інтернет, мобільного зв'язку тощо)

Тема 8. Договірні ошадні інститути як суб'єкти фінансового посередництва

Недержавні пенсійні фонди. Види пенсійних схем. Розрахунок премій і пенсій. Управління діяльністю страхових компаній. Страхові ймовірності і страхування життя

Змістовний модуль 5.

Тема 9. Концепція аутсорсингу і вузькопрофільних фінансових посередників

Компанії з управління лізинговими операціям. Компанії з управління операціями факторингу. Організації з управління операціями франчайзингу. Управління іншими сучасними формами залучення активів

Тема 10. Інші послуги сучасних фінансових посередників

Сутність фінансового консультування і послуги консалтингових фірм, рейтингових агенцій, бюро кредитних історій. Поняття фінансової оцінки і послуги аудиторських фірм, фірм з оцінки майна. Роль фінансового менеджера як посередника. Послуги з антикризового управління компанією. Послуги, пов'язані з реструктуризацією підприємства.

Контроль навчальних досягнень
Система оцінювання навчальних досягнень студентів

№ з/п	Вид діяльності студента	Макс. кількість балів за одиницю	Модуль 1		Модуль 2		Модуль 3		Модуль 4		Модуль 5	
			Кільк. одиниць до розрахунку	Макс. кількість балів за вид	Кільк. одиниць до розрахунку	Макс. кількість балів за вид	Кільк. одиниць до розрахунку	Макс. кількість балів за вид	Кільк. одиниць до розрахунку	Макс. кількість балів за вид	Кільк. одиниць до розрахунку	Макс. кількість балів за вид
1	Відвідування лекцій	1	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2
2	Відвідування практичних занять	1	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2
3	Робота на практичних (семінарських) заняттях	10	2	20	2	20	2	20	2	20	2	20
4	Виконання завдань для самостійної роботи	5	2	10	2	10	2	10	2	10	2	10
5	Індивідуальне завдання	30	-									
6	Виконання модульної контрольної роботи	25	1	25	1	25	1	25	1	25	1	25
	Макс. кількість балів за видами поточного контролю (МВ)	-	-	59	-	59	-	59	-	59	-	59
Разом – 295												
Коефіцієнт переведення у 100-бальну шкалу – 2,95												

Завдання для самостійної роботи та критерії її оцінювання

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	Бали
Змістовий модуль 1.			
1.	Тема 1. Концептуальні основи діяльності фінансових посередників	10	5
2.	Тема 2. Місце фінансових посередників на ринку фінансових інвестицій	10	5
Змістовий модуль 2.			
3.	Тема 3. Математичний апарат і методичний інструментарій діяльності фінансових посередників	10	5
4.	Тема 4. Банк як суб'єкт фінансового посередництва	10	5
Змістовий модуль 3.			
5.	Тема 5. Інвестиційні установи як суб'єкти фінансового посередництва	10	5
6.	Тема 6. Фондова біржа як суб'єкт фінансового посередництва	10	5
Змістовий модуль 4.			
7.	Тема 7. Фінансове посередництво на валютному ринку Forex	10	5
8.	Тема 8. Договірні ощадні інститути як суб'єкти фінансового посередництва	10	5
Змістовий модуль 5.			
9.	Тема 9. Концепція аутсорсингу і вузькопрофільних фінансових посередників	10	5
10.	Тема 10. Інші послуги сучасних фінансових посередників	10	5
	Разом	100	50

Форми проведення модульного контролю та критерії оцінювання.

Підсумковий модульний контроль проводиться по закінченню кожного змістового модуля і має на меті перевірку рівня підготовленості студентів з конкретної теми (набору тем, циклу тощо). Підсумковий модульний контроль знань студентів здійснюється у формі усного опитування або письмового експрес-контролю з використанням роздрукованих завдань або комп'ютерного тестування. Оцінка за кожний змістовий модуль включає бали за поточну роботу студента на практичних заняттях, за виконання індивідуальних завдань, за модульну контрольну роботу.

Критерії оцінювання знань студентів за модульну контрольну роботу

Кількість балів	Критерії оцінювання
22-25	В повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно самостійно та аргументовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей, глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову та додаткову літературу. Правильно вирішив усі тестові завдання
18-21	Достатньо повно володіє навчальним матеріалом, обгрунтовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей, в основному розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову літературу. Але при викладанні деяких питань не вистачає достатньої глибини та аргументації, допускаються при цьому окремі несуттєві неточності та незначні помилки. Правильно вирішив більшість тестових завдань.
12-17	В цілому володіє навчальним матеріалом викладає його основний зміст під час усних виступів та письмових відповідей, але без глибокого всебічного аналізу, обгрунтування та аргументації, без використання необхідної літератури допускаючи при цьому окремі суттєві неточності та помилки. Правильно вирішив половину тестових завдань.
7-12	Не в повному обсязі володіє навчальним матеріалом. Фрагментарно, поверхово (без аргументації та обгрунтування) викладає його під час усних виступів та письмових відповідей, недостатньо розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, допускаючи при цьому суттєві неточності, правильно вирішив меншість тестових завдань.
1-6	Частково володіє навчальним матеріалом не в змозі викласти зміст більшості питань теми під час усних виступів та письмових відповідей, допускаючи при цьому суттєві помилки. Правильно вирішив окремі тестові завдання.
0	Не володіє навчальним матеріалом та не в змозі його викласти, не розуміє змісту теоретичних питань та практичних завдань. Не вирішив жодного тестового завдання.

Форми проведення семестрового контролю та критерії оцінювання.

Залік (диференційований залік) – це вид семестрового контролю, при якому засвоєння студентом теоретичного та практичного матеріалу дисципліни оцінюється за модульно-рейтинговою системою, в основу якої покладено принцип поопераційної звітності, обов'язковості модульного контролю, накопичувальної системи оцінювання рівня знань, умінь та навичок, розширення кількості підсумкових балів до 100.

Кількість балів, яку студент набрав під час вивчення дисципліни, оголошується на останньому семінарському занятті. Оцінка з дисципліни виставляється студентам, яким зараховані усі змістовні модулі. До кількості балів, яку студент набрав з дисципліни можуть додаватися заохочувальні бали за публікації наукових робіт, участь в наукових конференціях за профілем дисципліни тощо. Загальна кількість балів не може перевищувати 100 балів, що переводяться у національну шкалу оцінювання і відповідно у шкалу ЄКТС. Кількість балів відповідає певному рівню засвоєння дисципліни:

Шкала оцінювання: рейтингова оцінка та оцінка за стобальною шкалою

Рейтингова оцінка	Сума балів за всі види навчальної діяльності	Значення оцінки
A	90-100	Відмінно — відмінний рівень знань (умінь) в межах обов'язкового матеріалу з, можливими, незначними недоліками
B	82-89	Дуже добре - достатньо високий рівень знань (умінь) в межах обов'язкового матеріалу без суттєвих (грубих) помилок
C	75-81	Добре - в цілому добрий рівень знань (умінь) з незначною кількістю помилок
D	69-74	Задовільно - посередній рівень знань (умінь) із значною кількістю недоліків, достатній для подальшого навчання або професійної діяльності
E	60-68	Достатньо - мінімально можливий допустимий рівень знань (умінь)
FX	35-59	Незадовільно з можливістю повторного складання - незадовільний рівень знань, з можливістю повторного перескладання за умови належного самостійного доопрацювання
F	1-34	Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням курсу - досить низький рівень знань (умінь), що вимагає повторного вивчення дисципліни

Шкала відповідності оцінок

Оцінка	Кількість балів
A зараховано	100-90
B зараховано	82-89
C зараховано	75-81
D зараховано	69-74
E зараховано	60-68
FX, F незарховано	0-59

Навчально-методична карта дисципліни

Разом: 150 год.: лекції – 20 год., практичні заняття – 20 год., модульний контроль – 10 год., самостійна робота – 100 год., залік.

Модулі (назви, бали)	Змістовий модуль 1 - 59 балів (20 %)		Змістовий модуль 2 - 59 балів (20 %)		Змістовий модуль 3 - 59 балів (20 %)		Змістовий модуль 4 - 59 балів (20 %)		Змістовий модуль 5 - 59 балів (20 %)	
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Лекції (теми, бали)	Тема 1 Концептуальні основи діяльності фінансових посередників (1 бал)	Тема 2 Місце фінансових посередників на ринку фінансових Інвестицій (1 бал)	Тема 3 Математичний апарат і методичний інструментарій діяльності фінансових посередників	Тема 4 Банк як суб'єкт фінансового посередництва (1 бал)	Тема 5 Інвестиційні установи як суб'єкти фінансового посередництва (1 бал)	Тема 6 Фондова біржа як суб'єкт фінансового посередництва (1 бал)	Тема 7 Фінансове посередництво на валютному ринку Forex (1 бал)	Тема 8 Договірні ощадні інститути як суб'єкти фінансового Посередництва (1 бал)	Тема 9 Концепція аутсорсингу і вузькопрофільних фінансових посередників (1 бал)	Тема 10 Інші послуги сучасних фінансових посередників
Семінарські заняття (теми, бали)	Тема 1 Концептуальні основи діяльності фінансових посередників (11 балів)	Тема 2 Місце фінансових посередників на ринку фінансових Інвестицій (11 балів)	Тема 3 Математичний апарат і методичний інструментарій діяльності фінансових посередників (11 балів)	Тема 4 Банк як суб'єкт фінансового посередництва (11 балів)	Тема 5 Інвестиційні установи як суб'єкти фінансового посередництва (11 балів)	Тема 6 Фондова біржа як суб'єкт фінансового посередництва (11 балів)	Тема 7 Фінансове посередництво на валютному ринку Forex	Тема 8 Договірні ощадні інститути як суб'єкти фінансового Посередництва (11 балів)	Тема 9 Концепція аутсорсингу і вузькопрофільних фінансових посередників (11 балів)	Тема 10 Інші послуги сучасних фінансових посередників (11 балів)
Самостійна робота	5 балів	5 балів	5 балів	5 балів	5 балів	5 балів	5 балів	5 балів	5 балів	5 балів
Поточний контроль	Модульна контрольна робота 1 (25 балів)		Модульна контрольна робота 2 (25 балів)		Модульна контрольна робота 3 (25 балів)		Модульна контрольна робота 4 (25 балів)		Модульна контрольна робота 5 (25 балів)	
Загалом – 295 бали.										
Коефіцієнт переведення у 100-бальну шкалу – 2,95										

Рекомендована література

Основна

1. Ринок цінних паперів в питаннях та відповідях навч. Посібник/ Рамський А.Ю., Жукова Ю.М., Обушний С.М. К. ун-т ім. Б.Грінченка. 2021. 228 ст.
2. Фінансове посередництво: навч.-наочн.посібник / За заг. ред. доц. Юрія Е.О. – Чернівці: ЧНУ, 2017. – 360с.
3. Фінансовий ринок: підруч.: у 2-х т. / Ю. М. Коваленко, Ю. В. Ковернінська, С. В. Онишко, М. О. Кужелев [та ін.] ; кер. авт. кол., наук. ред. Ю. М. Коваленко ; Державна фіскальна служба України, Ун-т ДФС України. – Ірпінь, 2018. – Т. 1. – 441 с. Режим доступу: <http://ir.nusta.edu.ua/handle/doc/3566>
4. Фінансовий ринок: підруч.: у 2-х т. / Ю. М. Коваленко, Ю. В. Ковернінська, С. В. Онишко, М. О. Кужелев [та ін.] ; кер. авт. кол., наук. ред. Ю. М. Коваленко ; Державна фіскальна служба України, Ун-т ДФС України. – Ірпінь, 2018. – Т. 2. – 388 с. Режим доступу: http://ir.nusta.edu.ua/jspui/bitstream/doc/3567/3/3775_IR.pdf
5. Фінансовий ринок: Навч. посібник за заг.ред. Арутюнян С.С. / Арутюнян С. С., Добриніна Л.В. та інші – К : Гуляєва В.М., 2018 – 484 с

Інформаційні ресурси

1. Інформаційна та науково-практична підтримка учасників і фахівців фінансового ринку [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.finmarket.biz/>.
2. Український бізнес ресурс [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://ubr.ua>.
3. Національний банк України [Електронний ресурс]. – Режим доступу : www.bank.gov.ua.
4. НКЦПФР [Електронний ресурс]. – Режим доступу : nssmc.gov.ua.
5. Нацкомфінпослуг [Електронний ресурс]. – Режим доступу : www.dfp.gov.ua.
6. Міністерство фінансів України [Електронний ресурс]. – Режим доступу : www.minfin.gov.ua.
7. Верховна Рада України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: portal.rada.gov.ua.
8. Про банки і банківську діяльність [Електронний ресурс] : Закон України від 07.12.2000 № 2121-III. – Режим доступу : <http://zakon1.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=2121-14>.
9. Про інститути спільного інвестування (пайові та корпоративні інвестиційні фонди) [Електронний ресурс] : Закон України від 15.03.2001 № 2299-I. – Режим доступу : <http://zakon1.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=2299-14>.
10. Про кредитні спілки [Електронний ресурс] : Закон України від 20.12.2001 № 2908-III. – Режим доступу : <http://zakon1.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=2908-14>.
11. Про недержавне пенсійне забезпечення [Електронний ресурс] : Закон України від 09.07.2003 № 1057-IV. – Режим доступу : <http://zakon1.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=1057-15>. –
12. Про страхування [Електронний ресурс] : Закон України від 07.03.96 № 85/96-ВР. – Режим доступу : <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/%>
13. Про цінні папери та фондовий ринок [Електронний ресурс] : Закон України від 23.02.2006 № 3480-IV. – Режим доступу : <http://zakon1.rada.gov.ua>.